

АБОНАМЕНТЪ:

За България { год. 20 л.
6 м. 12 л.
За странство . 40 л.

Единъ брой 20 стот.

Телефонъ № 360.

ДОБРУДЖА

Органъ на Централния Добруджански Народенъ Свѣтъ

ЗА ОБЯВЛЕНИЯ

се плаща по споразумение.

Адресъ:

в. „ДОБРУДЖА“ — площадъ
„Черна Джамия“ № 5.Излиза
сряда и събота.

Ръкописи не се връщатъ.

Ние и ромжнитъ прѣдъ мирната конференция.

„Вие ще ми помогнете, нали, да направимъ Ромжния велика?“ Тия думи на ромжската кралица къмъ парижкитъ кореспонденти на италианскитъ вѣстници, казани прѣзъ врѣме на прѣбываването ѝ въ Парижъ, опрѣдѣлятъ днешния курсъ на ромжската политика. Ромжния иска да стане велика, безъ да държи смѣтка нито за голѣмото количество чужди елементи, които ще влѣзатъ въ територията ѝ, нито за отношенията си съ съседитъ.

Какви опасности крие въ себе си едно подобно положение на нѣщата, не е трудно да се разбере. Ромжния за да стане велика, иска да вземе територии отъ Русия, Унгария и България. Тия територии, съ изключение на Трансилвания, въ болшинството си сж населени съ чужди за ромжнитъ елементи и по народностъ, и по култура. За да ги държатъ въ подчинение, ромжнатъ ще трѣбва да поддържатъ една огромна полиция и огромна армия. Ще се създаде, слѣдователно, единъ военно-полицейски режимъ, отъ който, при ромжскитъ нрави, ще има да пропици дѣте у майка и, понеже сънародникитъ на поробенитъ мъчно ще могатъ да останатъ хладнокрѣвни, ще се появятъ редъ конфликти, чийто послѣдствия мъчно могатъ да се прѣдвидятъ.

Въ отличие отъ ромжнитъ, ние искаме само да се обединимъ и то въ оння рамки, които международнитъ договори и изучаванията на чужденцитъ сж опрѣдѣлили като етнографически граници на нашето племе. Нашитъ национални искания не датиратъ отъ прѣди войната, както ромжскитъ. За стойността на исканията на послѣднитъ може да се сжди по изявленията на Маргилманъ, че Ромжния дължи Бесарабия изключително на съдѣйствието на Германия.

Прѣзъ 1913 година ромжнитъ изкористиха балканскитъ войни, прѣзъ 1916—Съглашението, прѣзъ 1917 — Германия, а сега се мъчатъ да изкористятъ мирната конференция въ свързка съ болшевишкото движение. Тая търгашка политика на нашата сѣверна съседка не е отъ естество да ѝ създаде и политически кредитъ, но въ настоящия моментъ ѝ създава успѣхи. Упоена отъ тия успѣхи, тя не иска да знае за утрѣшния день, или, до колкото се интересува случайно отъ него, иска да се прѣдпази съ палиативи.

„Обезоржете България!“ — викатъ ромжнеки вѣстници. Ромжскитъ политици пѣкъ подготвяватъ единъ съюзъ между Ромжния, Гърция и Сърбия.

Какъвъ резултатъ може да има една подобна политика?

България ще бже обезоржена. Добръ. Ще обезоржете ли и Русия?

Ще обезоржете ли чувствата на ограбенитъ народи?

Илюзинтъ, които създава една такава политика, приличатъ на илюзинтъ на страуса, който си заравя главата въ пѣска и, като не вижда опасността, мисли, че тя не сжществува.

На подобна политика българскитъ народъ не е приятель. Нашиятъ народъ иска миръ и сговоръ съ съседитъ си, които, разбира се, трѣбва да му повърнатъ онова, което е признато за безспорно негово. Ние не искаме южна Бесарабия, макаръ че, може би, имаме повече права надъ нея, отколкото Ромжния. Но ние искаме Добруджа.

Искаме я въ името на принципитъ, съ които Съглашението ни побѣди; искаме я въ името на бъдещето ни добро съседство съ Ромжния; искаме я, защото е българска земя. Ромжнитъ пѣкъ я искатъ само за да „направятъ Ромжния велика“. Нека конференцията ни сжди.

Но ако въпрѣки това ромжнитъ мислятъ, че величието на тяхното отечество е необходимо да се плати съ цѣната на бъдещия европейски, а може би и свѣтовенъ миръ, нека го създадатъ. Ние си оставаме при убѣждението, че чуждото и на Великденъ се взема.

Ромжскитъ жестокости въ Добруджа.

Нашето искане за анкета. Отговоръ на ромжския печатъ. Исканията по жестокоститъ. Поразителни цифри. Отговорността на ромжската властъ. Признанията на ромжския печатъ.

Не веднѣжъ, както въ колонитъ на в. „Добруджа“, така и въ други български вѣстници, е настоявано за анкета на ромжскитъ звѣрства въ Добруджа. Но на този въпросъ ромжската преса винаги избѣгва да отговори. Общитъ обвинения противъ насъ за варварство, за бруталностъ, за диващина се сипятъ едва ли не въ всѣки брой на ромжскитъ вѣстници, но по-далече отъ това тѣ старателно избѣгватъ да прѣминатъ. Тая тема плаши хората, които иматъ въ своя пасивъ едно отъ найстрашнитъ прѣстѣпления на настоящата война — звѣрствата, организирани и обмислени отдавна, надъ мѣстното население отъ Добруджа — надъ българите и турците безразборно.

Ще дойде день, когато общественото мнѣние на безпристрастна и цивилизована Европа ще познае истината и ще отдаде всѣкому заслуженото. Ако ние сме безсилни още отъ днесъ да убѣдимъ цивилизования свѣтъ на коя страна е бруталността и варварщината, все пакъ мислимъ, че истината ще се наложи неизбѣжно.

Отъ врѣме на врѣме достигатъ до насъ и признания отъ ромжски източникъ, необоримитъ ясни — въ тяхъ оня, който търси истината, ще намѣри цѣлни насочвания, за да си състави едно мнѣние отговорящо на жестоката действителностъ.

Възпроизведохме въ нашия вѣстникъ инструкциитъ, които кюстенджанскитъ окръженъ управителъ бѣ далъ за интерниране на мѣстнитъ жители, ромж-

ски поданици отъ българска и турска народностъ. Тукъ даваме днесъ мѣсто на инструкциитъ, дадени за сжщата цѣль отъ окръжния управителъ на Силистренския (Доростолски) окръгъ, извѣстиятъ спортеманъ, г. Камарашеску. Въз основа на тия само нареждания, българското и турско население е дало повече отъ 5.000 жертви, а масата отъ страдания, които прѣживѣ населението на цѣлия окръгъ, не ще бждатъ никога достатъчно оцѣнени. По данни отъ общинскитъ управления, въ изпълнение на тия инструкции отъ Силистренския окръгъ сж били отведени въ лагеритъ за интерниране 12,951 души, отъ които 1014 сж отъ Куртбунарска, 2293 отъ Тутраканска и 9644 отъ Силистренска околия. Толкова сѣмейства сж били разорени, толкова скромни и невинни хора понесоха страдания на мъченици.

Съ това, че станало до сега достояние на публичността инструкциитъ за два окръга, отъ четирите, колкото имаме владѣната отъ ромжнитъ Добруджа, потвърждава се, че се касе работата за обща наредба въ цѣла Добруджа, изходяща отъ по-високо мѣсто. Така че отговорността за звѣрствата въ Добруджа пада върху ромжското правителство; доказва се, че тия звѣрства не сж дѣло на частна инициатива, на неоторизирани и долу стоящи хора, а сж извършени по заповѣдъ на водителитъ въ тоя моментъ на ромжската политика.

Нѣщо повече, въ ромжската преса отъ надвечерното на войната се подклаждаше една идея, която водѣше къмъ мѣрките, взети отъ ромжската администрация въ Добруджа. „Адеврълъ“ пишеше явно, че започва една война за изтрѣбление на българския народъ — „un resboi de exterminer“. „Адеврълъ“ оповѣсти, че рускиятъ императоръ билъ издалъ къмъ отправената за Добруджа армия заповѣдъ да не остави живъ нито единъ българинъ. И фактъ е, че когато въ Добруджа се срѣщнаха първи пътъ ромжскитъ и руски офицери, тѣзи послѣднитъ сж били настойчиво разпитвани отъ ромжскитъ си колеги върху съдържанието на тая заповѣдъ, да се иколи цѣлия български народъ. Рускиятъ офицери доставили, обаче, на своитъ парфумирани колеги първото разочарование, когато вдигали очудено раменъ.

А ромжнитъ по заповѣдъ вече прилагаха на дѣло срдствата за опустошение на областта и за изтрѣбване на населението, — прилагаха интернираната и не само тѣхъ. Селата бѣха обезлюдени. Не стигаха това — тѣ бѣха и ограбени, и опожарени.

Ромжния заплахи вече единъ пътъ това масово прѣстѣпление, плодъ на мрачна олигархическа фантазия. Ромжскитъ невиненъ народъ понесе грѣха на неговитъ недостоини и крѣвожадни политици, които диктуваха отъ Букурещъ. Поражението на ромжската армия въ Добруджа е въ прѣка свързка съ ония позорни изстѣпления, които тая армия сѣне обилно по своя пѣть. Една брошура, издадена отъ ромжски социалдемократи въ Одеса прѣзъ 1917 г., признава това: „Освѣтъ по-силното съоружение, освѣтъ продължителния онитъ, несприятелтъ (при сраженията въ Добруджа) имаме и единъ по-високъ духъ. Прѣди да напуснатъ южна Добруджа, нашитъ власти (ромжскитъ) опожариха селата, изклаха на нѣколко мѣста българското и турско население. Въ надвечерното на войната тѣ вдигнаха 25,000 мъже, жени и дѣца, като ги изпратиха въ сборнитъ лагери на окръга Яломница. Други бѣха хвърлени въ затвора. Това наежи още повече българскитъ войници, които и безъ това чувстваха голѣма умраза къмъ насъ още отъ 1913 год., когато чокойското лакомство застави нашитъ войници да

имъ отнематъ земята на южна Добруджа Гръшкитъ и прѣстѣпленията на нашитъ властици разпалиха умраза и подготвиха нашето поражение.“

За съжаление, жертвитъ, които даде ромжскитъ народъ, не могатъ да възкрѣсятъ жертвитъ на българския; тѣ само увеличаватъ изкуствено създадената пропасть между два народа, които, въпрѣки всички протести на надмѣната ромжска олигархия, иматъ много обща крѣвъ, обща култура и общи интереси.

Добруджанското население има право на истинско възмездие за тия страдания, което да излѣкува крѣвавитъ рани отъ ромжския режимъ и най-доброто възмездие е — да му се възвърне свободата, да се отстрани отъ неговата земя оная недостойна властъ, която покри съ сълзи, развалини и трауръ земята му.

Д-ръ И. Кюстенджалиевъ.

Б. Р. Инструкцията, за която се говори тукъ, помѣстваме на 3 страници.

Ромжнитъ напуснаха Николаевъ.

„Опинионъ“ съобщава, че ромжскитъ консулъ въ Николаевъ напусналъ града заедно съ цѣлата ромжска колония и пристигналъ въ Букурещъ. Ромжнитъ изоставили въ Николаевъ цѣлото си имущество, оцѣнено на нѣколко десетки милиона рубли.

Новъ Балкански съюзъ.

„Ендепанданъ“ съобщава отъ Атина: Гърция, Югославия, Ромжния и Албания сключили единъ договоръ срѣщу каквато и да било чужда намѣса на Балканитъ и за свободата на съседнитъ морета, включително и Адриатическото.

Унгаро-български блокъ противъ Ромжния.

Споредъ „Опинионъ“, ромжскитъ печатъ се учи отъ оторизирани източникъ, че между българитъ и маджаритъ билъ образуванъ блокъ съ цѣль да се противопоставятъ на ромжскитъ национални искания. Главнитъ центрове на блока щѣли да бждатъ Парижъ, Бернъ, Лозана и Женева и интригитъ ще бждатъ отправени срѣщу Ромжния.

Б. Р. Това, разбира се, е интрига, която не заслужава дори да се опровергава.

Гръцки загуби въ Ромжния и Сърбия.

Солунскитъ в. „Македония“ съобщава, че грѣкитъ загуби въ Ромжния, Сърбия и Турция възлизали на милиардъ и половина франка. Въ източна Македония, безъ да се смѣтатъ общинскитъ финансии, грѣкитъ загуби възлизали на 750 милиона франка.

Б. Р. Сега не остава, освѣтъ грѣцитъ да искатъ обезщетения и отъ Ромжния и Сърбия.

* Cum S-a prapadit tara (Какъ пропадна страната) 1917 Одеса, стр. 26.

Тереза Ракенъ,

романъ отъ знаменития френски писателъ Емил Зола. Една извънредно покрѣтителна картина на прѣстѣпната любовъ. Издание на „МОДЕРНА БИБЛИОТЕКА“. Продава се въ всички книжарници и будки въ Царството. Цѣна 6 л.

ЖИВОТЪТЪ ВЪ ДОБРУДЖА.

(разкази на очевидци).

От село Куюджук, Добрунско съобщават:

Положението, въ което се намираме, е неопишимо. Режимът е непоносим. Всъщност младият и събуден селянин е преследван от ромските, като елемент опасен за ромската държава. Всичко е предоставено на волята на жандармерийския шеф. Ромските обявиха селото ни за болшевишко гнездо. На 17 того (април), по 12 часа след полунощ, шест души стражари с шефа си дойдоха с една каруца от село Баладжа, дъто е общината. Отиват при кмета и му заявяват, че са дошли да заставят населението да отиде още веднага в добришкото земледелско училище, за да оре училищните ниви. От селяните се искаше да отидат с свои добитъци, кола и плугове. Още веднага трима от тях тръгват с кмета извън източната махала на селото, а другите трима с кехаята из западната и почват да описват добитъците и плуговете. На много места имаше побои. Между битието и вдовичката Митка Куцарова, 45-годишна, на която мъжа през 1916 година бѣ откаран и умря в Молдова. Тя не даваша конетѣ си и единѣ отъ жандармитѣ извадилъ байонета си и я заплицавалъ, че ще ѝ отсече ръцѣта, за дѣто не пуца конетѣ. Всички трѣбваше да тръгнатъ въ 3 часа сутринта като си взематъ и храна за три дѣна. Никои не отиде. Всѣки си имаше работа, а трѣбваше да отиде да работи безплатно. При това, всички се бояха да не бѣде това нѣкаква игра отъ страна на ромѣ да ги откаратъ, защото презъ 1916 година сѣ измама бѣха повлечени 60 души сѣ 40 каруци, отъ които се върнаха само 30 души безъ никакви каруци. Освѣтъ това, и сега се търсятъ нѣкои отъ селяните. При заминаването на ром. жандарми шефътъ имъ се закарва, като казва, че идущия пѣтъ ще дойде не сѣ 6, а сѣ 40-50 души и ще научи селяните на умъ. „Вие сте болшевики, но ще видите...“ Всички очаквахме шефътъ да изпълни закана си. На 24 того се научихме, че сѣщия дѣнъ ромѣтѣ ще дойдатъ въ селото ни. Сутринта овчарчета виждатъ изкрити въ мѣстността Курь-Кулакъ десетина ромски жандарми, които прѣпътстваватъ на населението да отива въ гората. Всѣки разбира, че ромѣтѣ мислятъ нѣщо. И наистина тѣ намислиха да ни прѣставятъ, че сме болшевики, за да оправдатъ своитѣ дѣйствия. Това се дължи не на жандармитѣ, а на тѣхнитѣ висши началници и на управителитѣ на Ромѣния, които само търсятъ поводи и начини

да могатъ по-лесно да обезлюдятъ Добруджа. Тая пѣсенъ, че добруджанцитѣ сѣ болшевики, ромѣтѣ отдавна я пѣятъ и на много мѣста и при разни случаи си послужиха сѣ нея. Надѣвахме се да дойдатъ по обѣдъ, обаче, тѣ дойдоха по 6 часа следъ обѣдъ. Зададе се една група отъ 45 души. Петнадесет души бѣха италианци сѣ единѣ офицеръ. Додоха въ село презъ кръчмата на Бою Стоевъ, а другитѣ, които бѣха ромѣни, бѣгомъ заобиколиха селото, като говорѣха, че ще подпалятъ селото и почватъ да стрѣлятъ. Настава паника. Жени, дѣца, мъже бѣгатъ. Всѣки гледа да изкара добитѣка си и да го спаси. Жандармитѣ стрѣлятъ и гонятъ хората. Когато настигнатъ събиратъ отъ бой. Мирчо Георгиевъ, 80-годишенъ, бива уловенъ; по него стрѣляли около 20 вистрѣли и отъ бой му счупватъ дѣсна ръка. Въ това врѣме на суматоха кметътъ се връща отъ нивата, идвайки отъ сѣв.-западната страна. Той сѣщо бива уловенъ и закаранъ при италианския офицеръ. Последниятъ веднага се обръща къмъ кмета Куцаръ Великовъ: „Вие болшевики ли сте?“ Кметътъ отговаря, че не сме ние никакви болшевики, а искатъ да ни зематъ добитѣка и самитѣ жандарми изплашиха населението, затова то бѣга. Разбира се, ромѣтѣтѣ околнски жандармерийски шефъ, който билъ сѣ италианския офицеръ и сѣщеврѣменно прѣвеждалъ, е казвалъ на италианския офицеръ това, което му изнася. Не много следъ въставането на паниката, жандармитѣ почватъ да търсятъ опаснитѣ болшевишки елементи. Десет души отиватъ въ дома на Атанасъ Куцаровъ, дѣто разхвърляли всичко; друга група отъ нѣколко души отива въ дома на Велико Енчевъ за да го търси. Кждѣто отишли, всичко наопаки обрънали, а въ тавана на къщата на Атанасъ Куцаровъ жандармитѣ намѣрили единъ кошъ сѣ 60-70 яйца, които разграбили. Въ това врѣме започва единъ силенъ пороевъ дъждъ и околнскиятъ добришки жандармерийски шефъ, нѣкои си Даскалъ, изсвирва да се прибиратъ жандармитѣ. Тѣ се прибраха и приготвиха за трѣгане, безъ да могатъ да довършатъ до край „омиротворяването на болшевикитѣ“. Поискали по 7 часа отъ кмета шест каруци, които да закаратъ въ Баладжа ромѣтѣ. Италианцитѣ идвали отъ Варна сѣ каміонъ и въ мѣстността Бачково сѣ срещнали сѣ ромѣтѣ. Кметътъ имъ казва, че каруци имаме, но добитѣки нѣма.

Въ кръчмата презъ врѣмето, когато италианскиятъ офицеръ се хранѣлъ, ром. окол. жандармерийски шефъ извадилъ единъ списъкъ и питалъ, като гледалъ

да не го види италианскиятъ офицеръ, защо хората вписани въ списъка не сѣ явили до тогавъ въ секцията въ Баладжа. Въ списъка, между другитѣ имена, фигурира и тия на: Бойчо Петровъ, Борисъ Георгиевъ, Куцаръ Георгиевъ, Костадинъ Атанасовъ, Тодоръ Желѣзковъ, Едри Мирчевъ, Атанасъ Атанасовъ, Никола Анчевъ, Нейчо Ивановъ, Костадинъ Великовъ, Стефанъ Мариновъ, Антонъ Мариновъ, Енчо Георгиевъ, Куцаръ Атанасовъ, Стоянъ Митевъ, Георги Ивановичъ и много други.

Тия хора се търсятъ отъ ромѣтѣ, макаръ, че въ нищо не сѣ виновни. Последнитѣ четирима сѣ най-много търсени. Презъ мѣсецъ въ село доде добришкиятъ околнски началникъ и каза на утрѣ въ седемъ часа тия четирима да бѣдели въ секцията въ Баладжа.

Юрданъ Михайловъ, 35-год. отъ гр. Кюстенджа, търговецъ, напусналъ града на 1 априлъ рано сутринта, разказва:

Положението на българитѣ въ Кюстенджа е много тежко и сѣ постоянно прѣсѣдвани отъ ромѣтѣтѣ сигуранция. Седмица следъ влизането на ромѣтѣ въ Кюстенджа азъ бѣхъ иканъ въ сигуранцията и разпитванъ отъ нейния шефъ Дука, на втория дѣнъ пакъ бѣхъ иканъ и разпитанъ. Питамъ ме какво сѣмъ правилъ презъ врѣме, когато българитѣ се намираха въ Кюстенджа, дали младежкото юнашко дружество прѣсѣдва нѣкаква революционна цѣль. Азъ му отговорихъ, че когато въ Кюстенджа влѣзкоха българскитѣ войски, отъ начало ме прашаха отъ командантското управление ангрия тукъ-тамъ, но впоследствие се заловихъ за търговия, за да се прѣпътавамъ. По отношение на юнашкото дружество му отговорихъ, че то прѣсѣдваше само една цѣль, — физическо развитие на членовѣтѣ му, устройване забавления и никаква друга цѣль, защото момчетата, които влизаха въ състава му, бѣха все безъ всѣкаква образование — работници и чираци. Тѣ разполагаха сѣ една фотография на юнацитѣ, между тѣхъ бѣхъ и азъ сѣ цѣвилни дрехи. Казахъ имъ, че много малко отъ юнацитѣ познавамъ. Питамъ бѣхъ, дали въ Кюстенджа е имало народенъ комитетъ и сѣществувалъ ли той още. Отговорихъ, че не знамъ нищо по тоя въпросъ. Следъ това, подиръ извѣстно врѣме почнаха пакъ да ме викатъ по полиціята и да ми казватъ, че имало донесение, че сѣмъ билъ прѣсѣдвалъ ромѣтѣтѣ, че сѣмъ билъ сѣ една рѣчь въртенъ човѣкъ на българската властъ — шпионинъ. Азъ от-

говорихъ: „Тия, които пращатъ анонимнитѣ писма, ако гонорятъ върно, то нека иматъ смѣлостта да излѣзатъ открито да ме обвинятъ“. Не ще и дума, че когато отивахъ въ полиціята, азъ бивахъ най-цинично псуванъ. И най-послѣ азъ бѣхъ даденъ подъ сѣдъ като обвиняемъ въ укриване (Juculpat in tainpire) и по тоя начинъ бѣхъ принуденъ да напусна града, защото знаехъ, какво значи да изпаднешъ въ ръцѣта на ром. правосѣдие. Презъ срѣдата на мѣсецъ мартъ затворени стояха магазинитѣ на еврейтѣ турски поданици Исаакъ Деларейна и Нисимачо Ерусалимъ и на бѣл. поданици Братя Димитрови. На търговеца Иванъ Елчевъ сѣщо бѣ отнета възможността да тргува. Сега, обаче, всички си отвориха магазинитѣ. На българитѣ търговци се правятъ всевъзможни мизерии. По-големитѣ търговци особено не могатъ да се отърватъ отъ изнудванията на ром. полицейски органи. Единъ отъ търговцитѣ много тормозенъ отъ ромѣтѣтѣ е Тодоръ Кънчевъ, търговецъ на мебели. Той, горкия, не може да се отърве отъ обвинението, че ужъ билъ разграбилъ стоката на гърка Ставру Димитриу, сѣщо търговецъ на мебели и даже билъ даденъ подъ сѣдъ за това. Въ сѣщностъ той въ нищо не е виновенъ.

Следниятъ фактъ е достатъченъ да покаже какъ се третиратъ българитѣ и какви опити се правятъ за да се ограбватъ: Презъ 3 седмици въ магазинъ на Тодоръ Кънчевъ отива нѣкой си господинъ Жеоржеску, секретаръ на търговската камара, и прѣдлагава, че извѣстна цѣла гарнитура за спалня била негова и, че Тодоръ Кънчевъ я билъ открадвалъ отъ къщата му. Търговецътъ показва на Жеоржеску, който се придружавалъ отъ единъ ром. комисаръ, фактурата за тоя мобилиеръ, но Жеоржеску поддържа, че гарнитурата е негова и намира подкрѣпа въ полиціа. Сѣщиятъ тоя Жеоржеску презъ седмици идеа въ магазинъ на Тодоръ Кънчевъ да разглежда мобили, тогава пакъ гледалъ тая гарнитура, но нищо не казалъ, ами поставилъ безъ да го забѣлжатъ на кравата единъ отъ бутонитѣ на рѣжавелитѣ си и втория пѣтъ като дошълъ посочилъ на бутона като на вещественъ свидѣтель, какво гарнитурата е негова. Разправията е станала голѣма.

Печатница „Гутенбергъ“ сѣ добръ персоналъ, изпълнява всички поръчки при най-либерални условия. Помещава се на ул. „Бенковски“ 22. Телефонъ 1498.

Изъ миналото на Добруджа.

Мемоаръ до Господина Министъръ-Прѣседателя и Прѣседателя на Министерския сѣвътъ въ Букурешъ.

(Продължение отъ брой 233).

Училището е функционирало при такива условия четири години. На всички направени ревизии се е констатирало нормалния и законенъ ходъ на нашето училище. Доказателство за това е самия фактъ, че почитаемото министерство изпраща на края на всѣка учебна година изпитателна делегация. Чрезъ това мислимъ, че достатъчно се доказва, какво училищата на българската община сѣ функционирали съгласно закона, правилника и министерскитѣ нареждания.

Но извѣднѣжъ, като грѣмъ отъ ясно небе, на настоятелството доде съобщението, че сѣ заповѣдъ на г-на училищенъ ревизоръ № 806 отъ 15. I. 1902 г. имъ се налага да въведатъ, сѣщо както въ училищата сѣ държавна програма, седмичнитѣ часове, като сѣщеврѣменно измѣнятъ свършено сѣществующия редъ въ основното училище, като оставятъ само шестъ часа седмич-

но за прѣдаването въ основнитѣ училища на прѣдметитѣ, искани въ всѣко отдѣление за материя езикъ. Сигурно, че това нареждане клони за да направи да прѣстанатъ нашитѣ основни училища да бѣдатъ частни училища на българската община, и така ни туриха въ невѣзможността да възпитаваме дѣцата си въ материя си езикъ.

За съдържанието на заповѣдта на г-на ревизора се съобща на г-на министра и като отговоръ имаме честта да получимъ прѣдписанието (заповѣдта) № 9019 отъ 16. VIII. 1902 г., чрезъ което за голѣмо съжаление констатирахме пакъ грѣшки и именно:

1) Прѣдписанието (заповѣдта) прѣдвѣжда, че въ разрѣшението отъ 1898 год. ни се позволявало основното образование да се прѣподава въ разстояние на петъ години „по причина въвеждането на български езикъ“ — нѣщо абсолютно невѣрно.

2) Отъ съдържанието на заповѣдта излиза, че „прибавено ни е една училищна година“ само защото „се е въвело български езикъ“, сѣщо абсолютно невѣрно, понеже V-а година се е прибавила по искането на настоятелството за по-горѣзложенитѣ причини, —

улесняването на ученицитѣ, които отъ 1897 год. за напредъ бѣха длъжни да издържатъ изпити прѣдъ комиситѣ назначени отъ почитаемото министерство. Така че V-а година се въведе въ основнитѣ училища ученицитѣ да иматъ възможността да добиятъ по-сигурни познания и се гарантира успѣха на изпита, а не, че се е въвѣлъ българския езикъ, който още отъ 1812 год. — датата на основаването на нашитѣ училища — бѣше единствения езикъ на който се прѣподаваше.

3) Заповѣдта гласи още: „другояче би означавало, че се прѣмахва частъ отъ задължителната програма, както се е правило до сега“. Кога, обаче, заповѣдта не споменава, тя не споменава и по кой случай е станало това.

4) Ще трѣбва още учението съгласно тази програма да бѣде реално и сѣществено, а не само фиктивно, т. е. да се прѣподава отъ учители припознати и одобрити отъ насъ, на които да не имъ се правятъ прѣчки при изпълнението на обязаноститѣ си, каквито имъ сѣ правени до сега“, поради много обвинения, но за наше щастие нито едно основано на сѣщински дѣла и ясни доказателства. Самата имъ заслуга,

помъ не сѣ доказани, ще бѣде, че сѣ думи отъ източникъ на въображения, които заслужаватъ удивление на таланта, който ги е създалъ. Имаше много прѣписки между настоятелството и училищнитѣ власти; имаше многочислени инспекции; имаше и има сигурни факти, които оборватъ рапорта, който е мотивиралъ съдържанието на министерската заповѣдъ. Доказателство сѣ ученицитѣ, които, следъ като свършиха сѣ успѣхъ курсовѣтѣ на нашитѣ училища, сѣ сѣщия успѣхъ продължаваха по-високи курсове било въ ромѣнскитѣ училища, било въ странство. При всѣ това, не ни очудва, нито невѣрността, нито лъжата на доказателствата на разпореденията на горѣупомѣнатата заповѣдъ, понеже и въ други случаи сме имали честта да поправиме заповѣди, прѣдупрѣждения и рѣшения отъ такова естество. Напримѣръ: рѣшението отъ 17. VI. 1902 г., получено следъ виканието (даването) подъ сѣдъ отъ страна на почитаемия постоянненъ сѣвътъ на прѣдседателя на настоятелството и на директоритѣ (главнитѣ учители) на нашитѣ сѣщински училища, които се оправдаха напълно. Отъ направенитѣ имъ обвинения, основани на текста отъ закона и

Положението.

Министерската криза в България още продължава. Днес се очаква да стане разръшението и.

Италианският въпрос все повече се приближава към разръшението си. Според съобщения от Париж, Италия ще бъде официално поканена да се присъедини към съюзниците при подписването на preliminарния мир в Версай.

Органът на г. Клемансо „Омь Либр“ пише: „Общото впечатление е, че Италия ще бъде поканена да се яви отново в конференцията, преди да се връщат на германските делегати условията на preliminарния договор. Лесно е да се разбере, че при настоящето положение никаква покана още не е била отправена до Австро-Унгария, да изпрати делегати за сключване на мира. Обаче, Италия е утвърдена, че такова е намъреното на правителствата на трите велики сили“.

След поражението, което претърпяха болшевиките в източна Украйна, Сибир и Днепър, френската и чуждестранна преса представява предстоящото рухване на болшевизма в Русия. За положението в Русия, едно видно руско лице, пристигнало в Лондон след една обиколка из южна Русия, е направил следните изявления пред един сътрудник на „Дейли Кроникъл“: Сждбата на Русия зависи от Париж. Ако съюзниците признават по някой начин болшевиките, цяла Русия в скоро време ще принадлежи на болшевиките, ако те не сторят това, болшевиките в недалечно бъдеще ще бъдат бичи. Самъ Ленин заявил, че болшевизмът не може да съществува само в Русия, но трябва да обхване цяла Европа.

Главната квартира на генерал Деникин в южна Русия представлявала единственото стабилно управление в южна Русия. В случай, че съюзниците му изпратят достатъчна помощ, той сигурно ще разбие болшевиките. Това, обаче, трябва да стане чак по-скоро.

Кампанията на печата от събдителите на страни, Ромжия, Сърбия и Гърция влиза в нова фаза. Според декларациите на български политически личности, още при преговорите за примирие в Солун, от края на м. септември м. г., нашите събдители и гърци сж настоявали най-енергично пред съглашенските държави да получат мандата да окупират сж свои войски България. Искането си нашите събдители мотивираха сж твърдението, че България е размирна страна, че тя винаги е готова на агресия и че не е способна на мирен и културен живот. Последващото, обаче, време опроверга твърдението на нашите събдители-клеветници. Оказа се, че в България царят много по-добър ред и по-голямо спокойствие,

отколкото у събдителите ни. Обратно, за който говорят самите солунски вестници, в мнението на чужденците сжрно нас доведе събдителите ни клеветници до ярост. Кампанията, която беше заглъхнала отчасти, се поде сж нова сила от ромжския и гръцкия печат. Ромжските вестници не престават да представяват положението в България като сериозно и заплашително. Кореспондентите на френските вестници от Букурещ, по ромжско внушение, продължават да разправят най-невъротни работи за България. Целият ромжски печат иска единодушно, България да бъде обезоръжена, защото възнамърявала да нападне Ромжия... Сега това искане се подема и от гръцкия печат. Директорът на Солунския вестник „Опинион“, Рубенъ, в уводната си статия от 27 април настоява сжко за обезоръжаването на България. Статията почва: „Ако нашите събдителни сж точни, българите раздали оръжие на цивилното население в Тракия, наводнили местността сж комунистически чети и ще изпратят наскоро в долината на Струмица два пълни полка редовна войска“. Нека г-н Рубенъ провери по-точно събдителните си и ще види, че става не въоръжение, а разоръжение в Тракия.

Фактите на неприязнелите ни, обаче, благодарение на присъстването на съглашенски представители между нас, се проверават и в резултат се оказва, че те сж само интриги и нищо повече. Това сждини събдителите. Въ какво състояние на духовете се намират те днес и колко се е подобрило международното положение на България, може да се сжди от следните признания на директора на солунския гръцки в. „Опинион“:

От побдението четворен съюз само България, единствено виновна за продължението на войната, пише вестникът, единствено отговорна за изолването на Ромжия и отчасти — за отцепването на Русия, тази България намира горещи защитници между побдителите. Българите виждат своето бъдеще в розови краски и по сж право. Сж право, защото, въпреки уверенията, които ни дават англичаните в Солун, общественото мнение в Англия сега е повече от когато и да било упоено от пропагандата на братя Бекстонъ и Баучеръ. Последният пише напоследък, че „ще бъде едно петно за летописите на историята да се изостави Македония в бъдеще под сръбско-гръцко робство“.

Извѣстно е сжко, че Америка има прѣстъ в българското примирие, чийто изгодни условия тя изработи един мѣсец преди голѣмата балканска офанзива и ускори подписването му въ момента, когато армията на Франше д'Епере напредваха триумфално къмъ София.

На края вѣстникътъ казва, че конференцията въротно ще има нужда отъ гръцката помощ, „за да спаси България и Турция отъ болшевизма“.

Интересно е, какъ биха се изпарили гръцките надежди да ни спасаватъ отъ

болшевизма, ако вчера бждѣха свидѣтели на грандиозната манифестация, направена на царя по случай празника на побдѣта.

Силистренско окръжно управление.

Инструкция *)

за отвлѣчането на чужденците и подозрителните личности.

1) Запечатаните пликосе съдържачи списъкъ на лицата за отвлѣчане носятъ знакъ „буква б“. Те сжко дадени на съхранение на г-да околийските началници, г-да градоначалниците, господа началниците на бригадите и подбригадите, на сигурността (обществената безопасност); а що се отнася до селската жандармерия — на съхранение на командира на компанията, началниците на секциите и началниците на постове и то на всѣкой единъ за неговата областъ.

2) Пликосе се отварятъ следъ получаването на заповѣдта отъ окръжното управление, сжко изключение на Туграканската зона, гдѣто това ще стане по нареждането на военния командантъ, въ случая, когато съобщенията сж окръжния управител бждатъ прѣкъснати.

3) При отварянето на плика да се прибавятъ въ плика подозрителните личности и ще бждатъ сжко отвлечени:

а) всѣчки чужденци — българи, турци, германци, австро-унгарци, намиращи се тамъ въ тоя моментъ;

б) всѣчки български попове (освѣтн градовете), всѣчки мюфтиши, ходжеси и имами (освѣтн градовете), всѣчки бивши български учители (освѣтн градовете), които сжко помѣстени въ списъците по какъвто и да е мотив, сжко и всѣчки чуждо или ромжски поданици, за когото изпълнителят намира, че може да принесе вреда на държавата или войската, ако остане въ мѣстожителството си. Да се има прѣдвидъ ненужността на какъвто и да било прѣувеличение. — Съдържаниятъ се въ плика списъкъ ще бъде изпълненъ точно и безъ никакво измѣнение.

4) Всѣчки лица за отвлѣчане, които не се намиратъ въ мѣстожителството си, веднага ще се търсятъ и ще бждатъ отвлечени щомъ бждатъ намѣрени.

5) Нѣма да се прави никаква разлика между чужденците, помѣстени въ точка 3, алинея а и подозрителните личности. И едините, и другите ще образуватъ една и сжща категория.

6) Задигането и прѣнасането имъ, сжко и мърките относно сжко тая работа ще бждатъ показани въ нареждането на окръжното (зеленъ цвѣтъ), което е напълно одобрено отъ щаба на армията.

7) Всѣка група отъ личности ще се прѣдава сжко единъ списъкъ въ повече екземпляри, въ който да фигуриратъ следующите свѣдѣния:

а) име и прѣзиме;

в) мѣстопронхождение;

*) Къмъ статията „Ромжските жестокости въ Добруджа“, помѣстена въ този брой.

с) какъвъ поданикъ;

д) социалното му положение; степень, занятие и професия.

8) При натоварването въ парахода всѣко лице ще получи чрѣзъ съдѣйствието на полицията една порция храна, състояща се отъ единъ хлѣбъ, сирене, маслина, сухари или какъвто да е други продукти, които лицето ще вземе сж себе си. Полицията ще набави тия продукти отъ търговците срѣщу издаванетоъ на разписка. Изплащането ще стане отпослъ отъ окръжното управление.

9) Жилищата на отвлечените ще бждатъ строго (внимателно) наблюдавани до втория денъ, когато ще се направи единъ пъленъ обискъ на жилището на всѣкого, като се взематъ компрометирующите книжа и нѣща и като се състави следующиятъ протоколъ.

10) Какъвто и да било ново прѣнареждане или какъвто и да е измѣнение ще се съобща своевременно.

Сиямскиятъ братъ се каратъ за плячката.

Сръбско-ромжските спорове.

„Танъ“ отъ 24 април помѣстя едно писмо отъ бившия ромжски сенаторъ Драгическу, въ което се казва между другото:

Искайки Банатъ, сърбите не сж основателни въ своите претенции. Ако се разрѣши този въпросъ тъй, както те искатъ, нѣма да се тури точка на ромжско-сръбските търкания и може да се дойде до сериозни послѣдци въ блжеше.

Въ дѣйствителностъ, споредъ сръбските официални статистики, числото на сърбите въ темешварски Банатъ не прѣвишава 284,000, когато, споредъ сжщитъ статистики, ромжните сж 584,000 души. Вѣрно е, че сърбите увеличиха своите цифри, като смѣтнаха за сърби словенците и други славянски народи. Но те нѣматъ никакво пълномощие да говорятъ отъ името на словенците, тъй като послѣдните не сж консултирани. Впрочемъ, даже и словенците да пожелаятъ да станатъ сърби, числото на сърбите въ този край не ще надмине 320,000 души. И тъй, при едно ромжско население отъ 700,000 души въ цялия Банатъ, сръбските претенции върху половината му не могатъ да бждатъ прѣдметъ на разглеждане; щомъ сърбите отсѣлиха Филме на италианците, които сжко въ подавяеще мнозинство, какъ могатъ да претендиратъ за Торонталъ, когато не съставятъ повече отъ 33% отъ населението.

Не е лишено отъ интересъ да се приведе съчинението на сръбския ученъ Владимиръ Яскичъ отъ 1872 год.: „Намалението на сърбите въ Унгария“.

Яскичъ и Елизе Реклю констатираха, че сръбското население въ Унгария се намалява за смѣтка на ромжското, което се обяснява, че сръбскиятъ елементъ тамъ съвсѣмъ не е автохтоненъ, но е колонизаторски; колониза-

(Слѣдва имъ 4 стр.)

Административни дѣла, които съдържатъ три точки, а именно: първата и втора точка се отнасятъ до публичните прѣдупрѣждения и прѣставяне учениците на изпитъ прѣдъ държавните училища се основаватъ на текста отъ закона и правилници, а третата гласи, че „българските училища да влѣзатъ въ закона и правилника“, т. е. сж други думи, да въведатъ държавните часове и прѣподаватъ прѣдметите по български езикъ само шестъ часа седмично, въ противенъ случай, нѣма да ви се позволи да започнатъ занятията на учебната 1902—1903 г.“

Г-нъ министра не казва абсолютно на кой текстъ на закона се основава, като ни съкратява числото на часовете на минималната цифра 6. Дали липсата на текста е просто пропуснатъ незабѣлзанъ или не съществува такъвъ?

Но настоятелството, срѣщу заповѣдта № 9019 отъ 16. VIII. 1902 г., въ писмо № 15 отъ 20. VIII с. г., като се позовава на разни текстове отъ закони, помоли г-нъ министра да имъ позволи да прѣдаватъ по ромжски само ромжски езикъ, история и географията на Ромжия.

Това е въ съгласие съ закона, чл. 21 буква в. и чл. чл. 53 и 54 отъ правилника отъ частните училища и сж по-ранните разрѣшения.

Отговорътъ бѣше тоя, че на 2 септември н. г., бидейки попитани отъ г-нъ ревизора, ако сме прѣдразположени (наклонни) да продължимъ занятията въ смисълъта на заповѣдта № 9019 отъ 16. VIII. 1902 г., сжко се налагатъ държавните часове и не можайки на никаква цѣна да ги въведемъ, понеже докосвахъ чувствително нашата частна програма, за тази причина ни се затвори училището отъ г-нъ ревизора.

Ето, г-нъ министре-прѣседателю, причините, за които ни се затвори училището! Сж почитание донасяме погрѣбизаженото на правата и висока Ваша оцѣнка, като ги увѣряваме сж нашата съвѣст, че отъ 1812 год. — дата на основаването на българското училище и до днесъ — датата на неговото затваряне, какъто настоятелството, така сжко и учителското тѣло сжгледали да бждатъ на висотата на тѣхното положение (достоинство), като сж били за реализирането прѣдначенното на нашето училище „чрѣзъ

наука и свѣтлина“ и нищо повече. Отъ страна на правимѣющите се е упражнявалъ единъ постояненъ надзоръ, повече отъ родителски.

Благодарение на неуморността и положените старания, имаме честта да събираме всѣкога реални плодове, а никога фиктивни.

Сжко мжки и безбройни усилия навихме разни спѣнки, които се дължатъ на тъмнотата, въ която се намираше тази страна преди 90 години, сполучихме да се разлѣи (вдѣхне) въ срѣдата на добруджанското общество, порядъчни елементи, полезни елементи, елементи инфилтрирани отъ чувството на истината и на дѣла.

Колкото се отнася до изпълнението на държавните закони и правилници, сжко чест донасяме на високото ваше знание, че това всѣкога е било първата наша грижа. Спрѣмо законите не е съществувало нито единъ мигъ на брожение, нито единъ моментъ на съпротива. При все това, бѣхме принудени да не приложимъ едно нареждане, което засѣгаше по единъ чувствителенъ начинъ съществуването на найпето училище.

Има за щастие, закони и правилници, които педиратъ сжко пълно право въ полза на нашето училище и именно:

1) Членъ 1 отъ закона за задължителното образование ни дава правото за да си пращаме дѣцата въ разните частни училища.

2) Членъ 21 алинея в. отъ правилника за частните училища ни дава право да имаме частно училище сж частна програма, нѣщо, което ни се даде сжко разрѣшението отъ 1896 г. Защо сега ни се отнема? Отъ двѣте едно: или имаме право, — и тогава защо ни се отнема, като се потѣпкватъ закони чрѣзъ прѣдписания (заповѣди), или нѣмаме право — и тогава защо ни се даде това благоволение въ 1896 година?

Най-послъ чл. 53 пакъ отъ правилника гласи, че въ частните училища сжко частна програма изучаването на прѣдметите може да става въ какъвто и да е езикъ. Тогава защо не и на български?

(Слѣдва)

цията е извършена от хабсбургите, като се се почне от Мария Терезия. Хабсбургите сж покровителствували сръбския елемент, дали сж му известни привилегии и правото на истинско религиозно господство надъ ромжните. Но от 1847 год., когато тѣзи привилегии сж били отнети, сръбското население е почнало да намалява.

Да се даде на сърбитѣ половината отъ западни Банатъ, значи да се прѣдостави този край въ рѣцѣтъ на едно постоянно изтеглящо се население прѣдъ разширението на истински мѣстното население, каквото е ромжнското.

Отъ стопанско гледище, да се раздѣли този Банатъ на двѣ половини, значи да се оставятъ безъ използване желѣзнитѣ и водни пѣтища на Трансилвания.

Най-сетѣ, ако се позволи на сърбитѣ да минатъ Дунавъ и се създаде една неестествена граница, залогътъ за конфликтъ ще бѣде голѣмъ между двата народа. Тогава 200,000 ромжни ще минатъ подъ сръбско владичество и, заедно съ намиращитѣ се сега въ Сърбия 500,000 ромжни, ще станатъ всичко 700,000 ромжни подъ сръбска власт. Като се вземе прѣдвидъ нетолерантността на сърбитѣ спрямо чуждитѣ елементи, между сръбския и ромжния народъ ще се появи голѣма умраза. Единъ въпросъ на неосвободенитѣ ромжни ще бѣде фаталенъ за Сърбия и Ромжния, ще доведе до опасни послѣдци и ще позволи на съседнитѣ народи и многобройни неприятели да се почувствуватъ по-силни и да използватъ единъ сръбско-ромжнски конфликтъ.

Б. Р. За менталитета на нациѣтъ съсѣди, признанията, които прави Драгическу, сж твърдѣ симптоматични. Бобрата за „националното обединение“ на сърби и гърци въ края на краищата се оказва борба за плячка.

Добруджанци и мирната конференция.

Оплакванията на добруджанци.

Швейцарският в. „La Feuille“ пише: Прѣдставителитѣ на Добруджанския народенъ съвѣтъ въ чужбина сж отпразвили на 25 февруари до разнитѣ делегации на съюзнитѣ велики сили при конференцията за мира една телеграма, съ която ги молятъ „да избавятъ страната имъ отъ ромжнскитѣ административни и общински власти; наложени неотдавна отново, въпрѣки силнитѣ протести отъ страна на добруджанци“.

Добруджанци, жестоко пострадали, бѣгатъ масово всрѣдъ зима въ България, гдѣто владѣе страшна оскъдница и гдѣто тѣхната смъртностъ, споредъ кореспондента на в. „Таймсъ“, достига нечувани размѣри.

Тѣзи власти, прѣвъ врѣме на мобилизацията задигаха и отвлекоха тридесетъ хиляди мирни добруджанци, откъснати отъ тѣхнитѣ полски работи и отъ тѣхнитѣ сѣмейни огнища и които тѣ заточиха въ Молдова, гдѣто двѣтѣ трети, загинаха отъ мизерия и лошо третиране. Само една трета, сломена физически и морално, се върна въ разореното си отечество слѣдъ Букурещкия миръ, прѣвъ 1917 година.

Едно подробно изложение върху ромжнския режимъ въ Добруджа, споредъ ромжнски свидетелства, изработено отъ прѣдседателя г. Вѣлковъ, биде връчено на 24 декември 1918 год., чрѣзъ американската и съюзни легации въ Берли, на г. Уйлсонъ и на първитѣ министри на съюзнитѣ държави.

Мемоарътъ, който обхваща 10 страници на пишуща машина, обвинява ромжнското правителство, че то никога не е прилагало въ Добруджа прѣзъ 38-годишното си владичество, Конституцията, на която се радватъ другитѣ граждани на кралството; че е прѣмахнало съ сила българската черква, за да я замѣсти съ ромжиска, че е прѣслѣждало българския езикъ, че се е опитвало да поромжнчи страната чрѣзъ колонизация; че постоянно се е стрѣмвало да разшири това владичество къмъ югъ, за смѣтка на териториитѣ останали въ българско владѣние. г. Когалничано е изнесълъ всички тѣзи злоупотребления прѣдъ ромжнската камара.

Мемоарътъ свършва съ напомнянето на отвлечанията прѣзъ тази война, и заключава отъ искането да се присъедини Добруджа къмъ България.

Изявления на Лойдъ Джорджъ.

Новитѣ граници.

Въ камарата на общинитѣ Лойдъ Джорджъ е направилъ важни изъяснения, нѣкои пасажии отъ които сж далени и въ нашия печатъ. Между другото, Лойдъ Джорджъ заявилъ, че слѣдъ приемането мирнитѣ условия, ще бѣдатъ образувани десетъ нови държави, нѣкои независими, други полунезависими, трети подъ протекторатъ. Границитѣ на тѣти държави трѣбва да се означатъ, ако не да се опрѣдѣлятъ точно. Границитѣ на четирнадесетъ държави трѣбва да се опрѣдѣлятъ наново.

Ние искаме, заявилъ Лойдъ Джорджъ, единъ строгъ миръ, защото обстоятелствата налагатъ такъвъ миръ, но този миръ не бива да се склучи въ духа на отмъщението, но всѣко условие трѣбва да бѣде продиктувано отъ справедливостта. Ние искаме въ бѣдеще да се избѣгнатъ ужаситѣ на настоящата война.

Опасността въ бѣдеще нѣма да произхожда отъ изчезналата военна мощъ на Германия, но опасно е, да не би свѣтътъ да се разедини, да не би изчезналъя спектъръ на оскъдницата да всѣе ужасъ всрѣдъ нашата земя. Всичкитѣ държавници, всичкитѣ депутати, всичкитѣ ръководители на общественото мнѣние трѣбва да бдятъ, за да не се затъмни възтържествуването на правдата, като се даде ходъ на страститѣ; всичкитѣ тия, на които тежи ролята на ръководители, трѣбва да посветятъ милионитѣ жертви, за да спасятъ човѣчеството отъ бича на войната.

ХРОНИКА

Праздника на храброститѣ. На Георговденъ прѣлѣ катедралата „Св. Кирилъ и Методи“ стана парада на софийския гарнизонъ, по случай празника на „крѣста за храбростъ“. Още отъ рано цѣлия площадъ бѣше прѣпълненъ отъ войски, а околнитѣ улици съ народъ, които живо акламираха Негово Величество Царъ Борисъ III. Н. В. Царътъ прие парада прѣдъ паметника на Царъ Освободителя, слѣдъ което, акламиранъ отъ народа, отиде въ двореца. Народътъ го послѣдва и изпѣлни дворцовата градина, като викаше „ура“ и „да живѣе нашия младъ царъ“. Царътъ отговаряше на поздравитѣ трогнатъ до сълзи. Петдесетъ хилядно множество минаваше прѣдъ Неговитѣ очи и поднасяше своитѣ привѣти, поднасяше своята подкрѣпка и Го заставаше да се чувствуватъ срѣдъ свои близки и родни братя, които винаги и всѣкога ще сж съ него. Г. Ив. Димитровъ стана изразителъ на това народно адмириране и държа прочувствена рѣчь, изпратена отъ викове „ура“! и ръкоплѣскания. Той отъ името на народа каза на Младия и общообичанъ Царъ, че слѣдъ великитѣ подвизи и ужаснитѣ падения, готовъ е да подкрѣпи своя царъ за обединението на България.

Н. В. Царя, трогнатъ до сълзи прѣдъ това импозантно тържество, съ силенъ и милъ гласъ отговори:

Софийски граждани. Благодаря отъ сърдце за поздравленията, които ми поднасяте. Азъ съмъ трогнатъ отъ умиленіе и радостъ. Бѣдете спокойни, пазете редъ и чакайте, обединението на българския народъ ще настане. „Ура! Да живѣе България, да живѣе българския народъ“. Тия малко думи прѣдизвикаха нова буря отъ ура и акламация.

Н. В. Царътъ поотдѣлно поздравяваше всѣки познатъ, а къмъ инвалидитѣ се обърна съ привѣтъ: „Да живѣятъ нашитѣ нещастни герои!“

До 1 часа слѣдъ обѣдъ народътъ още пълнитѣ площ. „Александъръ“ и околнитѣ улици. Тази манифестация доказа единението, което съществува между Царъ и народъ.

Ромжнски жестокости. Положението на българитѣ въ заграбената Добруджа става отъ день на день по-отчаяно. Гр. Варна е прѣпълнена отъ забѣгнали тамошни българи. До днесъ прѣзъ Варна сж минали около 6000 души. Ромжнската администрация подлага на мъки, терзания, разпити, малтретиранія и затворъ всички мъже подъ единственъ претекстъ, че сж услужвали

на българскитѣ военни власти само и само да ги заставятъ да напустнатъ своето бащино огнище и минатъ отсамъ, въ България. Кѣдъ се настанаватъ тия нещастници и какъ живѣятъ, само единъ Богъ знае. Желателно е, щото правителството да се интересува за злочестата съдба на тия наши братя, още повече за това, че всѣки единъ день забѣгватъ по 20—30 души и нѣкои отъ тѣхъ само съ една дреха на гърба си.

За бѣжанцитѣ отъ Добруджа. Русенското д-во Добруджа съобщава, че е реквизиранъ хотелъ „Тракия“ за приютъ на добруджанскитѣ бѣжанци, дружеството издава карти за безплатно прѣмощуване.

Концертъ за бѣжанцитѣ. На 8 май вечерта въ Доходното здание въ Русе, съ участието на оперния оркестъръ и благосклонното участие на видни артисти, ще се даде концертъ въ полза на фонда за подпомагане добруджанскитѣ бѣжанци. Оркестърътъ между другитѣ номера, ще изпълни и увертюрата отъ Добри Христовъ „Тутраканската епопея“.

Градинско увеселение. На 18 май, съ съдѣйствието на артистични сили и хора отъ добруджанци, който е уреденъ при русенското д-во Добруджа, въ Русе ще се даде първото по рода си градинско увеселение. Приходитѣ сж за въ полза на фонда за бѣжанцитѣ.

Нашиятъ сътрудникъ Д. Кацевъ е получилъ слѣдното писмо отъ Русе:

„Въ Силистра и Тутраканъ положението не се е промѣнило. Въ тоя моментъ ми съобщаватъ, че въ Рамаданъ-Гюргево завържали парахода съ 500 души бѣжанци отъ Силистра и Тутраканъ. Изглежда, че и това е още единъ произволъ на ромжнитѣ. Това положение ни много безпокои, никакви изгледи нѣма за нашия край.“

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

(Съобщение на „Б. Т. Агенция“).

Сждъ надъ турски сановници.

Парижъ, 6 май. (Радиотелеграма). Съобщаватъ отъ Цариградъ:

По заповѣдъ на командующия английската експедиционна армия и по искането на главния прокуроръ Джемалъ паша, бившиятъ турски губернаторъ на Либанъ, Джемалъ паша, и губернаторътъ на Бейрутъ, Азми бей, ще бѣдатъ сждени отъ данаския сждъ. Тѣ сж обвинени въ убийства, кражби и грабежи.

Френско-финландскитѣ отношения.

Парижъ, 6 май. Управлението на пошитѣ ни съобщава, че за напредъ ще приема обикновени и прѣпоръчани писма за Естония, но съ изключително търговско съдържание. За Финландия се приематъ писма, пощенски карти, мостри и търговски книжа.

Мирната конференция.

Парижъ, 6 май. (Радиотелеграма). Засѣданието, въ което договорътъ за прѣварителния миръ ще бѣде връченъ на германската делегация, ще се състои въ срѣда, 3 ч. слѣдъ обѣдъ. Ще бѣдатъ допуснати само пълномощницитѣ на Съединенитѣ Шати, на Англия, на английскитѣ владѣния, Франция, Италия, Япония, Белгия, Бразилия, Гърция, Польша, Португалия, Ромжния, Сърбия и Чехо-словакката република заедно съ по елитъ секретаръ на всѣка държава. Рѣшено е сждо да бѣдатъ допуснати всичко 30 прѣдставители на печата на великитѣ сили и английскитѣ владѣния и 10 прѣдставители на другитѣ държави. Германската делегация ще се състои отъ шестима пълномощници, придружени отъ секретари, 5-ма кореспонденти на вѣстници.

Комитетътъ за лигата на народитѣ, избранъ отъ пълното засѣдание на конференцията отъ 23 априлъ, има първото засѣдание въ хотелъ „Грионъ“, понедѣлникъ 4 ч. слѣдъ обѣдъ. Той прие нѣкои рѣшения за врѣмнатата организация на лигата. По прѣдложение на полковникъ Хаусъ за прѣдседателъ бѣ избранъ г. Пишонъ, а г. Ерикъ Дрюмонъ бѣ поканенъ да вземе мѣстото главенъ секретаръ.

Унгарскитѣ болшевики капитулирали.

Парижъ, 6 май. Съобщаватъ отъ Базелъ: Една телеграма отъ Виена потвърждава безусловната капитулация на унгарското правителство.

Изявленията на Уйлсонъ за Италия.

Римъ, 29 априлъ. (Италиянска Телеграфна Агенция). (Закъснѣла при прѣдаването). „Уестминстеръ Газетъ“ отъ 26 априлъ, въ една кратка бѣлѣжка, твърди, че г. Уйлсонъ е обнародвалъ своето съобщение по италиянскитѣ искания безъ да се допита до Клеманъ и Лойдъ Джорджъ, които не биха одобрили текста на това съобщение.

Имотитѣ на черногорския кралъ конфискувани.

Римъ, 30 априлъ. (И. Т. А.) (Закъснѣла при прѣдаването). Загребскиятъ в. „Обзоръ“ се научава отъ Бѣлградъ, че всички имоти на бившия черногорски кралъ Никита били конфискувани въ полза на Сърбия.

НОВА КНИГА

ИЗЛЪЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ И СЕ ПУСТНЯ ВЪ ПРОДАЖБА КНИГАТА

„Добруджа въ общия конфликтъ на интереси“

политико-икономически етюдъ.

отъ Д-РЪ П. ВИЧЕВЪ □ □ □ Цѣна 6 лева.

Доставя се отъ редакцияния комитетъ на Добруджанската организация.

Площадъ „Черна Джамия“, № 5 — София.

На книжари 20% отстъпка.

Дружествата да съобщатъ, по колко екземпляра ще имъ сж необходими за да имъ се изпратятъ.

Търговска-Чиновническа Банка — София.

Пл. „Александъръ I“.

ТЕЛЕФОНЪ № 1186.

ИЗВЪРЩВА ВСЪКАКВИ БАНКОВИ И ТЪРГОВСКИ ОПЕРАЦИИ.

КУПУВА И ПРОДАВА РАЗНИ ЦѢННИ КНИЖА.

Приема влогове срочни и безсрочни, при и й-износни условия и голѣми улеснения. Има за продажъ писалищни бюра, етажерки, шкафчета и маси за пишущи машини. Цѣли износни. Оферти при поискване.

Телеграфически адресъ: Търговчинбанкъ — София.